

Pojmosloví hudební komunikace byl vydán v řadě evropských zemí) a asi 250 odborných studií doma i v cizině. Přednášel na řadě zahraničních univerzit a v roce 1993 byl hostujícím profesorem vídeňské univerzity. Za svoji práci získal Fukač mnoho ocenění, jmenujme alespoň *Cenu Adalberta Stiftera za rozvoj česko-německých vztahů* a jmenování *členem-korespondentem Ruské akademie věd ve Vídni*.

Fukač byl osobností, která byla svým osobním osudem i vědeckou prací jakousi ilustrací složitého vývojového oblouku druhé poloviny minulého století. Dozrál ve vzhlednou postavu brněnské muzikologické školy, jež se prodlením let vyprofilovala jako organický pendant muzikologie pražské. Byl osobností, která usilovala chápat muzikologii jako smysluplný a vůči obec-

nějším fenoménům („umění“, „hudba“, „hudební život“, „hudební kultura“ atp.) operativní poznávací a formující nástroj; osobností, která takto dokázala spojovat striktní vědecké, badatelské zaměření se službou hudebnímu životu (to v podobě rozsáhlých aktivit koncepčních, organizačních, zpravodajských, kritických apod.); osobností, která disponovala nejenom mimořádnou pracovitostí a výkonností, ale též velkou tvůrčí silou a schopností dotahovat věci až do realizace v podobě publikačního výstupu nebo vytvoření nové struktury organizační; osobností, která velmi výrazně reprezentovala českou muzikologii vůči muzikologii zahraniční a dokázala se prosadit v tomto širším kontextu, což přinášelo prospěch celé české hudební vědě.

Petr Macek

Třicáté výročí úmrtí docenta Radko Martina Perničky (25. 3. 1922 – 11. 2. 1986)

V těchto dnech mohla moravská obec archeologická, i celá veřejnost tehdejší Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně, vzpomenout 30. výročí úmrtí docenta PhDr. Radko Martina Perničky, CSc.

Radko Martin Pernička (říkalo se mu Martin) byl poněkud rozporuplnou osobností. Pocházel z rodiny vysokého brněnského úředníka. V souvislosti s totálním nasazením v době Protektorátu a pod vlivem historického vývoje za druhé světové války, se vzdor svému tradicionalistickému „měšťanskému“ vychování přiklonil k marxistické ideologii a vstoupil do KSČ.

Po válce vystudoval v semináři profesora Gabriela Hejzlara klasickou archeologii a dějiny umění a stal se Hejzlarovým asistentem. Brzy ale jejich vzájemný vztah ochladl, a tak Martin přivítal možnost, že mohl roku 1955 přejít na katedru prehistorie, kterou tehdy již, po právě do penze

odcházejícím profesoru Emanuelu Šimkovi, fakticky řídil profesor František Kalousek.

Profesor Kalousek sledoval přechodem Martina na katedru prehistorie, o nějž se prvoplánově zasloužil, mj. také posílení politické pozice katedry, neboť to se tehdy vysoce hodnotilo: probíhala dokonce jakási „soutěž“ o to, která katedra dosáhne co nejdříve plné příslušnosti svých členů ke KSČ. A Martin se skutečně snažil. V KSČ si brzy vybudoval významnou pozici, zastával v ní řadu důležitých funkcí, to mu však zabíralo mnoho času.

Musel si ale v první řadě doplnit své archeologické vzdělání, což se mu poměrně rychle podařilo, takže začal na katedře prehistorie přebírat nejprve pomocná témata, ale brzy i klíčové kurzy z doby protohistorické (doba laténská, římská a stěhování národů), k nimž měl vzhledem ke svému základnímu školení blízko. Samozřejmě silně tlačil na studenty, aby se přikláněli k marxistické ideologii a vstupovali do ČSM, případně i do KSČ; nebyl proto mezi studenty příliš oblíbený, také proto, že se k nim občas choval i arogantně, oslovoval je zásadně „souduhu xy“ a vždy jen příjmením. Lidštější vztah, např. oslovování křestním jménem, si k nim nevytvořil.

Když musel profesor František Kalousek roku 1970 odejít z funkce vedoucího katedry prehistorie, stal se Martin jeho nástupcem a svůj původní tlak na studenty ještě zesílil. Vystupoval jako ostentativní bojovník proti maloměšřáctví a náboženství. Zároveň ale nedokázal zabránit tomu, aby se původní Kalouskova personálně rozsáhlá katedra prehistorie „nesmrskla“ na standardní velikost; říkali mu proto „bankrotář“, ale neprávem: v nastalé situaci by býval redukcí katedry nezabránil nikdo.

Stála se mu však nemilá věc: Jeho syn z druhého manželství Nikita (po fakultě se

šeptalo, že byl tak pojmenován po tehdejší sovětském vůdci Nikitovi Sergějeviči Chruščovovi) se odklonil od rodinného ateismu, stal se katolickým knězem a přijal řádové jméno Martin!

To byla pro docenta Perničku „rána pod pás“, ale nezbyvalo mu, než se s tím smířit. V té době také již – pro přetížení stranickými funkcemi apod. – prakticky rezignoval na vědeckou práci. Byl si vědom svých ne právě vynikajících vědeckých úspěchů, ztrácel sebevědomí a stával se vlažným až neutrálním k náboženství. Navíc asi od poloviny 80. let onemocněl rakovinou plic (byl silný kuřák), a dovedl si spočítat, že mu k odchodu z tohoto světa mnoho dní nezbyvá. Patrně přece jen jakási obava, co bude po smrti, a jistě také působení syna kněze Nikity/Martina jej zřejmě vedly k přijetí náboženství; možná dokonce vystoupil do katolické církve. Jeho druhá žena a syn kněz Nikita/Martin se často u jeho hrobu na brněnském Ústředním hřbitově hlasitě modlili...

Přes všechny politické výstřelky však působení docenta Radko Martina Perničky na tomto světě vyznívá pozitivně. Svým mimořádným vlivem v KSČ dokázal zachránit řadu lidí vyloučených v politických prověrkách roku 1970 ze strany (postižených „velkou stranickou smrtí“), tím, že se mu podařilo jejich „vyloučení“ zmírnit na „vyškrtnutí“ (na „malou stranickou smrt“), a tak je udržet na fakultě; nemohli sice pedagogicky působit, nesměli vyjždět do zahraničí (ani do socialistických zemí včetně SSSR), nemohli pod svým jménem publikovat atd., mohli však v relativním klidu pracovat.

Docent Pernička nebyl v jádru špatným člověkem...

Vladimír Podborský